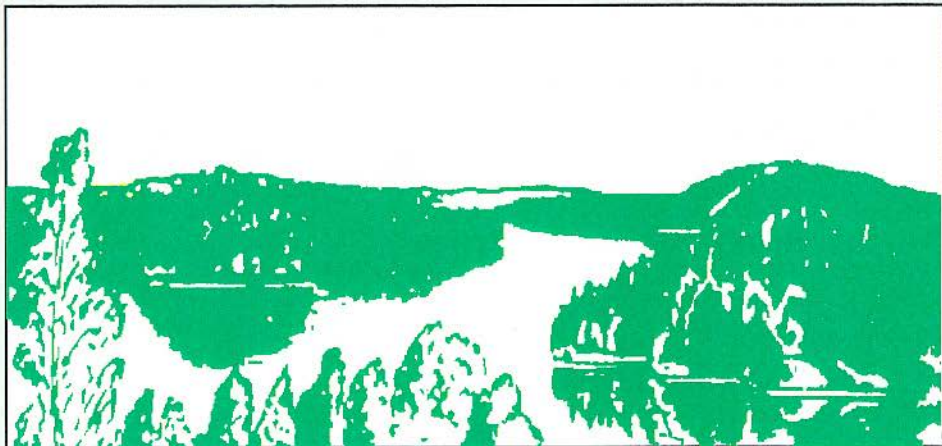

BOTVIDSBYGDEN

NR 3

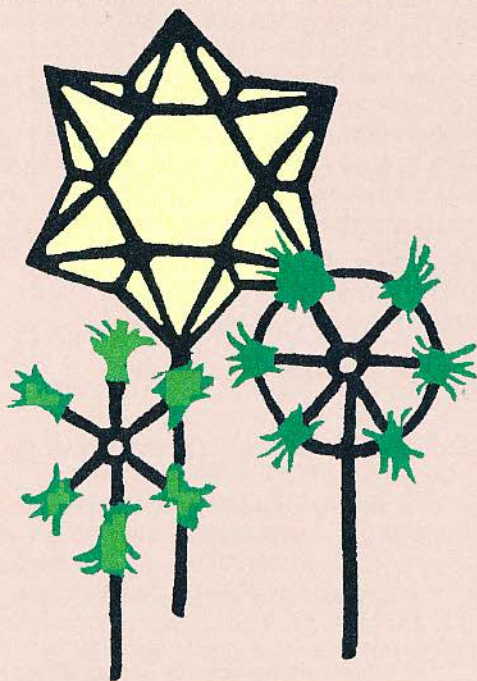

DECEMBER 2005

Om Juledag

Om Juledag på en söndag månd' falla,
få vi en varm vinter med alla,
och vill sig starkt väder begiva,
av oväder märk och tillika.
Våren bliver varm och lin på jorden,
sommaren skall het och torr varda.
Hösten skall kall och vintern bliva,
nogsamt växa korn och vin tillika.
Men får skole mycket fördärvas;
Och mycken honung skall förvärvas,
örter, päron, äpplen och sådan frukt,
skall på den tid växa smuckt.
De gamle skola dö med oro,
men fruktsamma kvinnor skola då hava ro.
Äktenskaps-stånd skall fruktsamt bliva,
därtill Gud allsmäktig sin nåd give!

Källa: Den gamla svenska Bondepraktikan

NYA MEDLEMMAR 2005

VUXNA:

Blomqvist Lars	Tullinge
Erhag Centh	Tumba
Erhag Inger	Tumba
Hemstadius Erland	Stockholm
Hjern Pernilla	Tullinge
Karhu Okki	Tumba
Krogars Maria	Tullinge
Löfgren Mats	Segeltorp
Magnusson Mait	Tumba
Nörgård Kerstin	Tumba
Ryttermalm Gun	Tullinge
Wollbrand Sigbrit	Tullinge

BARN:

Belina Andras	Tullinge
Belina Helena	Tullinge
Gustafsson Amanda	Tullinge
Gustafsson Hanna	Tullinge
Morberg Siri	Tullinge
Teden Paulina	Tullinge
Tyllström Linda	Tullinge

Ni hälsas alla välkomna i Gille!

Grattis alla ni som fyller år 2006

60 år	7/2	Carlsson Rolf
	14/6	Wännström Torgny
	20/9	Prokay Aranka
	1/10	Holmberg Karin
	4/10	Holmberg Kjell
	26/11	Wahlholm Birgitta
	28/11	Trobell Kent
70 år	24/2	Astridsdotter Elsie
	14/5	Karlsson Helge
75 år	26/7	Lindstam Marianne
	14/9	Dahlby Bertil
	15/10	Nyberg Ingrid
80 år	12/6	Zethraeus Solveig
	3/7	Sandström Henry

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR

ANSVARIG UTGIVARE: Ingrid Avelin, Tel. 09-771 15 12

REDAKTION: Arne Mattsson, Tel/Fax 08-530 371 16

Edi Marhold, Tel. 08-778 29 45

TRYCK: Typografiska Ateljén AB, Tumba

Sista manusdag för bidrag till nr 1 2006 är den 13 mars 2006.

INGRID AVELIN, ordförande

Vad är hembygd?

- Detta är något jag grubblat på, faktiskt sedan jag var liten - jag är uppvuxen i Stockholm, på Kungsholman. Jag bodde ändå inte "riktigt" i stan, pappa arbetade på Marieberg och vår bostad var belägen ungefär där Riksarkivet nu ligger. Jag accepterade inte staden som hembygd - något som jag delar med många andra visar det sig enligt en artikel i tidningen Ledungen.

Familjen köpte en tomt i Trängsund - där jag tillbringade såväl somrar som veckohelger men under uppväxttiden kändes det inte heller som min hembygd. Jag tyckte att jag härstämmer från Västergötland, således är jag västgöte! Mitt resonemang sedan tonåren var att man är inte amerikan för att man föds i Amerika!

Men så började jag i Gille - och jag fick en hembygd "på riktigt" och så känner jag fortfarande, trots att jag inte bor i Tullinge. Nu bor jag i Trängsund på samma plats där jag tillbringade min barndoms somrar, jag fick en hembygd "på riktigt". Jag är så lyckligt lottad att jag har 2 "hembygder", en där jag bor och en där jag tillbringar mycket av min fritid. Dessutom Västergötland, där mina föräldrar föddes och senare i livet flyttade tillbaka till, känns också numera som hembygd - här har jag ju mina rötter.

Jag är tydligen inte ensam om mina tankar, ty nyligen läste jag om en forskare som intervjuat många personer om hur de uppfattade ordet hembygd. Det var många som, liksom jag, inte tyckte att staden kan kallas hembygd. Några tonåringar som intervjuaren träffade hade inte samma associationer till ordet "hembygd".

- "Hembygd? - Du menar något man har byggt själv?"

- "Hembygd? - Är det ett sånt där hus?"

Enligt forskaren är hembygd en miljö med tidiga minnen av barndomsupplevelser. Då kan ju även staden kallas för hembygd, tycker jag nu!

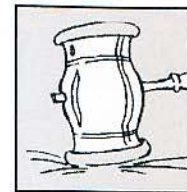
Vi har ju en hembygds- gård där många får upplevelser, minnen som följer med i livet, t.ex. dans kring midsommarstången, att få se hur man bodde förr och hur man tillverkade saker. Julmarknaden kanske också blir ett minne. I år fanns tursamt nog lite snö kvar på marken, men det duggade lite av lätt regn.

Tack först till kommittén som höll i trädarna, sen till alla som bidrog med alster till tom-bolor, försäljning och kaffebord, spelmanslagets glada toner, alla ni som hjälpte till såväl före, under och efter julmarknaden.

Även tack till alla som likt tomtar pysslar och sköter om vår hembygds-gård och alla som bidrar till aktiviteter under året. Snart är det juluppehåll och vi ses nästa år igen.

Uthyrarna arbetar dock och jag vet att en och annan tomtensise smyger sig upp till torpet och ser till att allting är i sin ordning.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR till alla!

Sammandrag från kvartalsmötet 2005-11-21

- Kommitté för Valborgsmässöfirandet 2006: Vacant t.v.
- Kommitté för Midsommarfesten 2006: Lars o. Ann-Catrin Ax, Märta Eriksson.
- Kommitté för Spelmansstämman 2006: Hans Caroll, Ingrid Avelin, Ulf Bölja, Ingrid Söderlund.
- Kommitté för Hembygdsdagen 2006: Samarrangemang. Uppdrogs åt Dräkt & Slöjd att kontakta hantverkare

Arbetsdag och höstfest

Text: Hasse och Siv

Arbetsdagen lördagen den 8:e oktober var en riktig brittsommar dag och 16 medlemmar hade hörsammat kallelsen.

Vi hade tänkt elda ris, men fick ej tillstånd av kommunen, och träden hade inte fällt sina löv, så det vore dubbelt arbete att kratta. Det finns emellertid mycket sly och ungskog att röja för att få fram de stora vackra ekarna, som omramar gräsmatta och byggnader på Trädgårdstorp.

I övrigt putsades fönster på danslogen, en sittstock byttes ut ovanför parkeringen.

Vi lagade parkeringsuppfarten provisoriskt innan vi gör en mer omfattande dränering.

En välbehövlig lunchpaus med varmkorv, öl och kaffe intogs innan alla så småningom åkte hem och förberedde sig för årets...

Foto: Arne Mattsson

HÖSTFEST

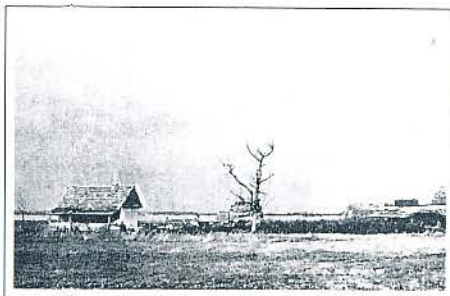
Gillet bjöd alla på fest som tack för det arbete som medlemmarna lade ner på arbetsdagen. Gästerna välkomnades med en champagnedrink med tilltugg. Alla minglade med drink i ena handen och penna/papper i den andra. Kvällen gick i ungerskt tecken med en frågerunda på 8 frågor. Segrare med alla rätt blev 8 st.

Festkommittén Christina Lindé och Åke Palm stog för arrangemang och maten för kvällen. Vi fick en mustig gulaschsoppa med ungerskt bröd, därtill drack vi rött vin.

Till desert åt vi en utsökt god äppelpaj med vaniljsås. Middagen avslutades med kaffe och ungersk rullstock.

Ett stort tack till Christina och Åke som planerat och genomfört kvällen.

Efter förra helgens aktiviteter träffades 8 st på Trädgårdstorp för att under söndagen elda upp allt ris som samlats under årets röjningar. Hösten hade då gett sig till känna med kylig luft och blåst, vilket gjorde att brasorna brann med fart. □

Ett stycke av den ungerska pusztan.

Kurs i tovning på Trädgårdstorp

Text o. foto: Karin Mattsson

Söndagen den 13 november hade ca 10 stycken förväntansfulla deltagare samlats till kurs, där vi skulle lära oss att tova ull. Innan vi började med själva tovningen fick vi lite historik om ullen i allmänhet. Vi fick prova på ull som inte var ren och det var inte gott att lukta på och man blev alldeles kletig om händerna när man tog i den, men det försvann med såpan sedan.

Man lade ullen i 3 lager så att ullfibrerna korsade varandra. Sedan hade man på varmt (så varmt att det inte brändes) såpvatten, så att man kunde arbeta mjukt med händerna tills man kunde lyfta i den, då var det färdigt. Det var inte så svårt som jag trodde. Sedan fick vi lära oss att tova en tomte med

nål. Det var en speciell nål som man använde. Man formade ullen till en boll, sedan pickade man med nålen i ullen och formade till den efter eget tycke och smak.

Ett tack till Elsie, Siv, Birgitta och Viveka Linderström, som var kursledare, för en trevligt upplagd kurs, som gav mersmak. □

Julklassen, ett av de väsentligaste inslagen i julfirandet

Seden att ge julklappar anses gå långt tillbaka i tiden, till de romerska saturnalierna och den senromerska kalenderfesten, som också i övrigt har betytt en del för vårt jul- och nyårsfirande. Vid dessa romerska högtider var det sed att ge varandra gåvor och önska varandra lycka och välgång.

För att förklara vår julklappssed har man emellertid säkerligen att räkna med influenser från skilda håll. På kontinenten var nyårsgåvor vanliga under medeltiden. En litterär källa från år 1569 i Sverige talar om "nyårsgåva" och "nyårsminne". Ordet julklapp är betydligt senare och man har som förklaring till detta namn på julgåvan menat, att det skulle ha uppkommit ur den folkliga seden att anonymt kasta in skämtgåvor om jul och då först banka (klappa) på dörren. Denna förklaring lider av svagheten att man i svensk allmog aldrig använt ordet "klappa" i denna betydelse. Det hör helt samman med bibeln och högtidligt språkbruk och därmed antydes nog också, att seden mera hör samman med den gåvo-utdelande Nikolaus med senare avläggare i jultomten och Nikolaus gamle följeslagare julbocken.

Men säkerligen har julklappens popularitet främjats av den gamla seden att ge tjänare samt socknens eller byns gärningsmän och fattiga julgåvor, särskilt julkost. Den allmänna givmildheten vid julen har varit en grobar jordmån för en sed som julklappen. Men själva kärnan i julklappsseden, att ge gåvor till barnen, hör nog samman med Nicolaus, vars roll med protestantismen

övertogs dels av "Christkindlein" eller "heiliger Christ" dels av julbocken och flyttades över från Nicolaus dag, den 6 december, till själva julaften. I de högre kretsarna i vårt land var nyårsgåvor vanliga in över 1700-talet men synes då allt mer trängas ut av julklappen. Att denna både till art och namn har sina rötter i samhällets övre skikt och i kristet julfirande därom torde man inte behöva hysa någon tvekan. Detta innebär givetvis intet hinder för att julklappen tagit intryck av de anonyma skämtgåvor, som sändes omkring i bygden eller som julens vandrande följen hade med sig. I våra dagar har ju julklappen blivit ett av de allra väsentligaste inslagen i julfirandet och den sed, varpå julens hela merkantila kynne vilar.

Källa: Årets fester

Det har särskilt i Mellansverige varit vanligt att under jultiden i smyg kasta in halmgubbar och andra skämtgåvor till varandra.

Julmarknaden på Trädgårdstorp 4 dec. 2005

Det fanns många sorters kakor och bullar att välja på vid kaffebordet.

Tomtelotteri med hemslöjdade tomtar.

Elsie Karsbrink med dotter Marie, visade halmgubben.

Varmt tack till alla som bakat, syltat, saftat, slöjdat och skänkt olika saker till julmarknaden.

Tack alla som kom och jobbade både på lördagen och söndagen. Ett tack även till spelmännen som underhöll oss med sina låtar. Det blev trots det gråkalla vädret ett bra resultat.

Text: Christina och Karin

Foto: Arne Mattsson

TILL SALU

Dragspel (knappspel) med kompgrejor. Du som är intresserad, hör av dig till Elsie Andersson.. tfn. 08-778 10 90.

God Jul
och
Gott Nytt
År 2006

önskar
redaktionen för
Botvidsbygden
alla sina läsare.

Presenttips!

Här hittar Du den rätta gåvan till både henne och honom.

Välkommen in!

Tumba
Parfumeri & Fotvård
08-530 327 30
Tumba Centrum

KÄRSDALA
✂ HÅRVÅRD ✂

Ann-Britt Palm

08-778 02 59

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER!

OASEN i TULLINGE AB

Friskvård-Sjukgymnastik-Skönhetsvård

Det finns en egen oas för dig i Tullinge, där du finner harmoni & välbefinnande för din kropp & själ!

Aqua Bike & vattengymnastik för alla!
Hudvårdsbehandlingar-Pedikyr, Öronhålltagning m.m. Klassisk massage-Energi-Kinesisk massage. Färgterapi & Zonterapi behandlingar. Otosanbehandling-Öronljus. Stavgång & Solarium.

Pool uthyrning för avkoppling eller fest.

Sunnanvägen 25, 146 40 Tullinge

5 min. gångavstånd från pendeltåg

Tel: 08-778 26 72

För mer info: www.tullingeoasen.se

Dagliga transporter
till Stockholm.
Tung lastbil med
skåp och baklyft

HÅKAN'S
Alltransport AB
TUMBA

Mobiltel. 0708-900 991
Hemtel. 08-530 335 90